

*Arkusz zawiera informacje prawnie
chronione do momentu rozpoczęcia egzaminu*

Układ graficzny © CKE 2018

CKE **CENTRALNA
KOMISJA
EGZAMINACYJNA**

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczo-wspierających osobie podopiecznej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.06**

Wersja arkusza: **X**

Z.06-X-19.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE
Rok 2019
CZĘŚĆ PISEMNA

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 9 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ kratek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Pozyskanie informacji o sytuacji zdrowotnej i rodzinnej nowoprzyjętego podopiecznego z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym umożliwi opiekunowi

- A. przeprowadzenie wywiadu bezpośredniego z podopiecznym.
- B. przeprowadzenie ankiety z podopiecznym.
- C. analiza karty informacyjnej ze szpitala.
- D. analiza wywiadu środowiskowego.

Zadanie 2.

Przeciwwskazaniem dla samodzielnego wyjścia podopiecznego na spacer do pobliskiego parku będzie przede wszystkim

- A. problem z nawiązaniem kontaktów podopiecznego z innymi ludźmi.
- B. powtarzające się u podopiecznego zaburzenia równowagi.
- C. poruszanie się podopiecznego na wózku inwalidzkim.
- D. utrudniony kontakt z podopiecznym.

Zadanie 3.

Opiekun chcąc ocenić u podopiecznego umiejętność samodzielnego gospodarowania pieniędzmi i dokonywania zakupów, powinien zastosować skalę

- A. Katza.
- B. Barthel.
- C. Lawtona.
- D. Douglasa.

Zadanie 4.

Ocenę sprawności funkcjonalnej w zakresie poruszania się po powierzchniach płaskich, wchodzenia i schodzenia po schodach, opiekun może dokonać, wykorzystując

- A. skalę Glasgow.
- B. skalę Barthel.
- C. test Lovetta.
- D. test Tinetti.

Zadanie 5.

Do podstawowych zadań zespołów terapeutyczno-opiekuńczych działających w domach pomocy społecznej należy opracowanie

- A. regulaminu organizacyjnego.
- B. planu zajęć terapeutycznych.
- C. indywidualnych planów wsparcia.
- D. harmonogramu zajęć rehabilitacyjnych.

Zadanie 6.

Podopiecznemu, który ukończył 18 lat i jest osobą z niepełnosprawnością intelektualną oraz uzyskał orzeczenie o całkowitej niezdolności do pracy, przysługującym świadczeniem z tytułu ubezpieczenia społecznego jest

- A. zasiłek stały.
- B. renta socjalna.
- C. zasiłek chorobowy.
- D. świadczenie rehabilitacyjne.

Zadanie 7.

Opiekun zaobserwował, że 77-letnia nowo przybyła do placówki podopieczna czuje się opuszczona, niechętnie zjada posiłki, w nocy przegląda fotografie rodzinne. Mąż zmarł, syn mieszka w miejscowości oddalonej 600 km od placówki pobytu matki i kontaktuje się z nią tylko listownie. Zachowanie podopiecznej może świadczyć o niezaspokojonej potrzebie

- A. afiliacji.
- B. szacunku.
- C. partnerstwa.
- D. samorealizacji.

Zadanie 8.

Opiekun przystępując do opracowania planu wsparcia dla nowoprzybyłego mieszkańca domu pomocy społecznej, w pierwszej kolejności powinien

- A. zgromadzić informacje o podopiecznym i jego rodzinie.
- B. określić problemy socjalne podopiecznego i jego rodziny.
- C. ustalić zasoby podopiecznego i sprecyzować efekty terapeutyczne.
- D. sformułować cele oddziaływań wspierających i określić czas realizacji planu.

Zadanie 9.

Zwiększenie samodzielności i zaradności życiowej u podopiecznego ze schizofrenią rezydualną opiekun może uzyskać, stosując trening

- A. autogeny.
- B. samoobsługi.
- C. asertywności.
- D. psychomotoryczny.

Zadanie 10.

W celu przeciwdziałania zastoju krwi i zakrzepicy w żyłach głębokich kończyn dolnych 80-letniemu podopiecznemu długotrwale unieruchomionemu w łóżku opiekun powinien

- A. podkładać pod kolana kliny.
- B. podkładać pod kolana wałek z koca.
- C. układać kończyny dolne 30-40° powyżej tułowia.
- D. układać kończyny dolne 50-60° powyżej tułowia.

Zadanie 11.

Z którym z wymienionych specjalistów opiekun powinien podjąć współpracę przy opracowywaniu planu wsparcia dla 56-letniej podopiecznej z afazją motoryczną?

- A. Z andragogiem.
- B. Z neurologopedą.
- C. Z surdologopedą.
- D. Z oligofrenopedagogiem.

Zadanie 12.

Skutecznym sposobem przeciwdziałania wystąpieniu zespołu wypalenia zawodowego jest

- A. depersonalizacja.
- B. absencja chorobowa.
- C. regularne korzystanie z urlopu.
- D. wysoki stopień zaangażowania w relacjach interpersonalnych.

Zadanie 13.

Osobom z zaburzeniami psychicznymi prawo do powszechnej opieki zdrowotnej oraz innych form pomocy i opieki niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym, społecznym i zawodowym zapewnia

- A. Karta Ottawska.
- B. Ustawa o zdrowiu publicznym.
- C. Europejska konwencja praw człowieka.
- D. Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego.

Zadanie 14.

Która grupa objawów jest charakterystyczna dla nadczynności tarczycy?

- A. Obrzęki, drżenie rąk, bradykardia, obniżony nastrój.
- B. Wzrost masy ciała, senność, wypadanie włosów, biegunki.
- C. Sucha skóra, objaw tzw. *brudnych łokci i kolan*, duszność, zaparcia.
- D. Spadek wagi ciała, nadmierna potliwość, tachykardia, nadpobudliwość.

Zadanie 15.

Opiekun zaobserwował u 22-letniego podopiecznego z niepełnosprawnością intelektualną przewlekłe zmęczenie, zaburzenia równowagi i pogorszenie widzenia. Pojawiło się nietrzymanie moczu, niezdarność ruchowa i drętwienie kończyn. Objawy te mogą wskazywać na

- A. dystrofię mięśniową.
- B. stwardnienie rozsiane.
- C. mózgowe porażenie dziecięce.
- D. zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych.

Zadanie 16.

W celu przeciwdziałania rozwojowi stopy cukrzycowej u niesamodzielnego podopiecznego z cukrzycą, opiekun powinien codziennie obserwować skórę jego stóp oraz

- A. moczyć stopy w chłodnej wodzie przez 10-15 minut i stosować środki natłuszczające, starannie wcierając w przestrzenie między palcami.
- B. moczyć stopy w gorącej wodzie przez 10-15 minut i precyzyjnie usuwać zrogowacenia skóry na piętach przy pomocy pumeksu.
- C. myć stopy w ciepłej wodzie z użyciem łagodnego mydła i obficie usuwać zrogowacenia skóry przy pomocy ścinacza.
- D. myć stopy w ciepłej wodzie z użyciem łagodnego mydła i wysuszać je, starannie wycierając przestrzenie między palcami.

Zadanie 17.

Objawy w postaci świądu skóry, obrzęku gardła i krtani, trudności w oddychaniu, gwałtownego obniżenia ciśnienia krwi wymagają natychmiastowego wezwania kwalifikowanej pomocy medycznej, ponieważ mogą wskazywać na wystąpienie wstrząsu

- A. septycznego.
- B. hemolitycznego.
- C. anafilaktycznego.
- D. hipowolemicznego.

Zadanie 18.

W czasie wykonywania resuscytacji krążeniowo-oddechowej u osób dorosłych opiekun powinien uciskać klatkę piersiową na głębokość

- A. 2 centymetrów
- B. 3 centymetrów.
- C. 5 centymetrów.
- D. 7 centymetrów.

Zadanie 19.

Podopieczny od kilku dni ma biegunkę. Ciśnienie krwi waha się w granicach 135/85 - 115/70mmHg, tętno wynosi 90-110 uderzeń na minutę. W codziennej pracy opiekun powinien uwzględnić monitorowanie przestrzegania przez podopiecznego zleconej diety, ilości przyjętych i wydalonych płynów, stanu skóry w okolicy odbytu, obecności treści patologicznej w wypróżnieniach oraz:

- A. konsystencji wypróżnień, ciśnienia tętniczego krwi, masy ciała, obwodu podudzi.
- B. ilości i konsystencji wypróżnień, tętna, obecności zapachu acetonu w oddechu.
- C. ilości wypróżnień, ciśnienia tętniczego krwi, tętna, obwodu brzucha.
- D. ilości i konsystencji wypróżnień, tętna, ciśnienia tętniczego krwi.

Zadanie 20.

Pomiaru ciśnienia tętniczego krwi opiekun powinien dokonać u podopiecznej w pozycji

- A. siedzącej, co najmniej w 30 minut po spożyciu posiłku.
- B. leżącej, co najmniej w 15 minut po spożyciu posiłku.
- C. siedzącej, co najmniej w 20 minut po wypiciu kawy.
- D. leżącej, co najmniej w 10 minut po wypiciu kawy.

Zadanie 21.

Podopiecznego z dusznością spoczynkową opiekun powinien ułożyć w pozycji

- A. Fowlera.
- B. neutralnej.
- C. bezpiecznej.
- D. Trendelenburga.

Zadanie 22.

Przed wykonaniem zabiegu wymiany worka stomijnego jednoczęściowego u osoby leżącej w łóżku, opiekun powinien przygotować jednorazowe rękawiczki i fartuch, nowy worek stomijny, miskę z ciepłą wodą, ręcznik jednorazowy, miarkę do pomiaru otworu stomii oraz:

- A. myjkę, mydło o pH 6,5, spirytus etylowy, suszarkę do włosów.
- B. gąbkę, podkład ceratowy, mydło o pH 7,5, nożyczki.
- C. gazę, mydło o pH 5,5, podkład ochronny, nożyczki.
- D. mydło o pH 7,5, gazę, waciki, spirytus salicylowy.

Zadanie 23.

Opiekun wykonując zmianę bielizny pościelowej podopiecznemu całkowicie unieruchomionemu w łóżku, powinien pamiętać

- A. o naciągnięciu prześcieradła.
- B. o założeniu wykrochmalonego prześcieradła.
- C. o zabezpieczeniu prześcieradła podkładem ślizgowym.
- D. o zabezpieczeniu prześcieradła podkładem ceratowym.

Zadanie 24.

Najważniejszym zadaniem opiekuna w opiece terminalnej nad podopiecznym z zaawansowanym nowotworem kości jest

- A. poprawa jakości życia podopiecznego.
- B. wyjaśnianie podopiecznemu przyczyn choroby.
- C. zachęcanie podopiecznego do zachowania nadziei.
- D. łagodzenie podopiecznemu skutków ubocznych zastosowanej terapii.

Zadanie 25.

Który środek chłonny powinien zaproponować opiekun samodzielnie poruszającemu się podopiecznemu u którego występuje lekki stopień nietrzymania moczu?

- A. Pieluchomajtki.
- B. Majtki chłonne.
- C. Wkładki urologiczne.
- D. Pieluchy anatomiczne.

Zadanie 26.

10-letniemu podopiecznemu z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym, opiekun do popicia leków powinien przygotować

- A. wodę z dodatkiem soku malinowego.
- B. wodę przegotowaną.
- C. napar z mięty.
- D. sok jabłkowy.

Zadanie 27.

Dla zmniejszenia ryzyka rozwoju odleżyn u podopiecznej poruszającej się na wózku inwalidzkim opiekun powinien zaplanować

- A. zastosowanie poduszki hipoalergiczej.
- B. zastosowanie poduszki z trawy morskiej.
- C. unoszenie pośladków co 10-20 minut na kilkanaście sekund.
- D. unoszenie pośladków co 30-40 minut na kilkanaście sekund.

Zadanie 28.

Opiekun sprawując opiekę nad osobą leżącą po udarze niedokrwiennym mózgu, powinien w ramach profilaktyki przeciwoleżynowej zastosować zmianę pozycji ciała co

- A. 30 minut i materac lateksowy.
- B. 60 minut oraz masaż skóry.
- C. 2 godziny i materac zmiennociśnieniowy.
- D. 4 godziny oraz masaż wyniosłości kostnych.

Zadanie 29.

Pourazowy obrzęk stawu kolanowego wymaga zastosowania

- A. okładu parafinowego.
- B. poduszki elektrycznej.
- C. kompresu żelowego ciepłego.
- D. kompresu żelowego zimnego.

Zadanie 30.

Podopiecznej skarżącej się na uporczywe wzdęcia (bez bólu brzucha) opiekun powinien zaproponować zastosowanie

- A. termoforu.
- B. worka z lodem.
- C. okładu wysychającego.
- D. zimnego okładu żelowego.

Zadanie 31.

Podopieczna, która aktywnie uczestniczyła w rehabilitacji, powróciła ze szpitala w 8. dobie po wszczepieniu endoprotezy stawu biodrowego. Opiekun powinien zadbać o przygotowanie dla niej

- A. pionizatora.
- B. kuli pachowej.
- C. kul łokciowych.
- D. laski wielopunktowej.

Zadanie 32.

Opiekun powinien poinformować podopiecznego z wrzodem żołądka, aby eliminował z posiłków

- A. kaszę jaglaną.
- B. mięso wołowe.
- C. ziemniaki puree.
- D. pieczywo razowe.

Zadanie 33.

Jednym z zadań opiekuna przygotowującego do samoopieki podopieczną chorującą na cukrzycę jest monitorowanie realizacji

- A. wyeliminowania z diety tłuszczów roślinnych i ograniczenia spożycia owoców.
- B. wyeliminowania z diety węglowodanów złożonych i zwiększenia spożycia owoców.
- C. wprowadzenia do diety produktów o niskim indeksie glikemicznym i zwiększenia spożycia warzyw.
- D. wprowadzenia do diety produktów o wysokim indeksie glikemicznym i ograniczenia spożycia warzyw.

Zadanie 34.

Podopieczna z powodu niewydolności opiekuńczej rodziny od tygodnia przebywa w domu pomocy społecznej. Nie akceptuje pobytu w placówce, płacze, chodzi w szlafroku, nie chce uczestniczyć w zajęciach aktywizujących. Udzielając pomocy podopiecznej w adaptacji do nowych warunków życiowych, opiekun powinien

- A. zaproponować telefon do rodziny i spotkanie z psychologiem.
- B. zapewnić w rozmowie podopieczną, że niedługo wróci do rodziny.
- C. obserwować podopieczną i zaproponować wspólne zrobienie zakupów.
- D. przedstawić podopiecznej Radę Mieszkańców i plan zajęć rekreacyjnych na najbliższy miesiąc.

Zadanie 35.

Opiekun organizując czas wolny podopiecznemu z dużymi napadami padaczki, **nie powinien** proponować mu udziału

- A. w hipoterapii.
- B. w dogoterapii.
- C. w biblioterapii.
- D. w hortikuloterapii.

Zadanie 36.

W celu wzmocnienia aktywności podopiecznego z chorobą Alzheimera, opiekun powinien systematycznie przeprowadzać trening

- A. techniczny.
- B. asertywności.
- C. rozwiązywania konfliktów.
- D. orientacji w rzeczywistości.

Zadanie 37.

Opiekun może zwiększyć samodzielność podopiecznego niedosłyszącego, jeżeli zaproponuje mu skorzystanie

- A. z powiększalnika.
- B. z identyfikatora kolorów.
- C. z budzika z alarmem wibracyjnym.
- D. z naklejek brajlowskich na klawiaturę komputera.

Zadanie 38.

78-letni podopieczny chodzi małymi krokami, szura stopami o podłogę, często skarży się na nasilone zawroty głowy, przy schodzeniu ze schodów kilka razy przewrócił się. Który z wymienionych przedmiotów ortopedycznych zabezpieczy podopiecznego przed upadkiem?

- A. Orteza biodrowa.
- B. Wózek inwalidzki ręczny.
- C. Kula łokciowa regulowana.
- D. Laska inwalidzka składana.

Zadanie 39.

Z powodu znacznej otyłości grupa mieszanek domu pomocy społecznej ma trudności z wykonywaniem podstawowych czynności samoobsługowych. Najwłaściwszym działaniem w usprawnianiu psychofizycznym będzie uczestnictwo mieszanek

- A. w kinezyterapii.
- B. w elektroterapii.
- C. w treningu technicznym.
- D. w treningu budżetowym.

Zadanie 40.

Opiekun powinien poinformować podopiecznego, który ma orzeczone znaczny stopień niepełnosprawności (spełnia warunki do skorzystania z dofinansowania), że może otrzymać dofinansowanie do zakupu sprzętu komputerowego ze środków

- A. Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.
- B. wydziału zdrowia i spraw społecznych urzędu miasta.
- C. miejskiego lub gminnego ośrodka pomocy społecznej.
- D. Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.